

Sula kommune
Postboks 280
6039 Langevåg
post@Sula.kommune.no

Ålesund 8/2-2023

Angående områdeplan for Sulafjellet – bygging av Gondol

Høringssvar fra Naturvernforbundet i Ålesund og omegn

PlanID: 2021000252

En eventuell bygging av Gondol på Sulafjellet er en sak som engasjerer mange. Vi regner derfor med at det vil komme mange uttalelser som vektlegger ulike sider ved saken. Naturvernforbundet i Ålesund og omegn har valgt å legge vekt på konsekvensene gondolen vil ha for natur, friluftsliv og klima.

Følgene for natur.

Naturvernforbundet i Ålesund og omegn er sterkt bekymra for de negative virkningene en bygging av gondol på Sulafjellet vil ha for det biologiske mangfoldet.

Bortsett fra i den skogvokste lia og litt vann og myr, så er resten av arealet i fjellet kartlagt med mange rødlista plantearter. Vi er særlig bekymra for området over tregrensa . Der er det tilnærma urørt natur, nesten utelukka med naturtyper som har rødlistestatus. Eksempel på dette er kystlynghei, fjellhei og høgfjellsmyr. Områdene er rødlista delvis fordi de er utsatt for klimaendringer som skyldes vår iver etter å bruke store mengder energi, delvis også som følge av en iver etter å bygge ut sårbar natur. Bygging av Gondol vil helt klart påvirke naturen og artene i området negativt

I området er det også registrert flere rødlista fuglearter. Faren for negative konsekvenser for disse er store. Blant annet påpekes det i rapporten fra

i Trollheimen at det er sannsynlig at vi vil få kollisjoner mellom fugl og gondolkablene. Dessuten vil også økt ferdsel redusere fuglenes leveområder

Rådgivende biologer peker på anleggsfasen som en utfordring. En realisering av gondolbane vil innebære en lengere anleggsfase med graving, sprenging, mye trafikk av store anleggsmaskiner, helikoptertrafikk og mye støy. Dette vil i stor grad forstyrre fugl og pattedyr, særlig i hekkeperioden. Flere av artene som er registrert i området er svært sensitive for støy.

I forbindelse med prosjektet skal det bygges veg som er brei nok for store lastebiler helt opp til Rundehornet. I dag går det en smal veg opp til hytteområdet ved Molværsvatnet. En lite kjørbare veg var lenge med på å holde hyttestørrelsen og byggevirksomheten nede. Ytterligere opprusting av vegen vil gi økt byggeaktivitet og kanskje også flere hytter nordvest for Molværsvatnet.

Vegen videre opp mot toppen representerer et alvorlig inngrep. En veg vil legge beslag på areal, vil være svært synlig og føre til støy i form av motordur. Vi ser dessuten for oss at en del grusmasser må fraktes opp fra bygda. Dette representerer trafikk, og dessuten en risiko for spredning av fremmede arter. Det er sannsynligvis ingen leverandør av grus i området som kan levere deklarasjon på at fremmede arter ikke følger med masse.

Hvor mye vegen vil bli brukt i framtida er selvsagt usikkert. Det er allikevel nærliggende å tenke seg en god del bruk. Opp til restauranten skal det daglig fraktes varer. Den mest praktiske måten å gjøre dette vil på sikt være å kjøre varene opp med bil. I tillegg kan vi se for oss at hytteiere i området vil «kreve» å få kjøre med bil opp til hyttene sine når det først er bygd en veg.

Vi antar at et område vesentlig større enn det som er kartlagt vil bli påvirket hvis det blir bygd gondol. En grunn til dette er økt ferdsel som følge av at det vil bli langt flere folk i området. I praksis frykter vi at hele det snøe området på Sulafjellet vil få en dobling eller tredobling av brukere. Det vil være nok til at en del arter vil forsvinne eller bli påvirket på andre måter.

Friluftsliv

Sulafjellet ligger nær tettbefolkede områder. Det fører at fjellet er et mye brukt friluftsliv- og rekreasjonsområde for svært mange mennesker.

Det å komme seg ut i uberørt natur er viktig for folkehelsen. Det å bevege seg i ulendt terreng er en utmerket form for trim. Dessuten er det å være ute i naturen også sunt for vår mentale helse.

Hvis vi tillater utbygging med gondol, restaurant og slalåm-anlegg vil fjellet være ødelagt som tur og rekreasjonsområde for alltid. Dette må vi ikke tillate. Folk går tross alt ikke i fjellet for å møte stål og betong. Folk går heller ikke på fjellet for å oppsøke en restaurant. Folk går på fjellet for å være ute i naturen.

Alpintrekk, løyper og snøproduksjon

I plandokumentet kan vi lese om planlagt alpintrekk og skiløyper. I og med at snøforholda på Sulafjellet er svært ustabile, må man basere seg på kunstsne. Vannforsyninga til snøproduksjonen er tenkt henta fra dam rett nedenfor mellomstasjonen.

Ved utgraving av dam vil torv bli rørt på og karbon vil bli frigjort frå torva. Karbonet som denne har vært samla i myra i hundrevis av år vil dermed slippe ut i det fri, noe som helt klart er uheldig.

Det vil komme en ny vannflate til erstatning for torvmark eller fastmark. Hva slags virkning dette vil ha er ikke klart for oss. Det må legges inn en grad av usikkerhet knyttet til dette.

Vann samles fra bekker/terreng for å fylle opp dammen. Hvis dette blir gjort fort, vil det påvirke vassdragene nedstrøms ganske kraftig i kortere perioder. Hvis dette blir gjort sakte, vil det påvirke vassdragene nedstrøms over lengre tid. Siden det har vært mange vassdrag som har fått endra vassføring, må endringa oppfattes som klart negativt. Uttak av 10% av vannet vil ha en helt annen virkning enn hvis uttaket er 90%. Risiko for lite vann/tørrlegging er klart negativt. Reduksjon av flom i vassdragene er negativt, siden flom er en naturlig prosess som hører til i vassdragene.

Rask oppfylling av dammen om høsten etter at dammen er tømt til snøproduksjon må nødvendigvis påvirke grunnvannstanden i området nedstrøms utover vinteren.

Når en fører vann fra et vassdrag til et annet, må en være særlig aktsom. Det ser ut til at 40% av vannet vil skifte vassdrag ved tiltaket. Når deler av vassdragene er ganske små med lav vannføring, er det nødvendig å vurdere nærmere hva virkningen av endringa kan bli. En del av problemstillinga kan være knytta til om endringa er spredd ut over året eller kommer i mer konsentrerte perioder.

Området som vil bli direkte påvirka av dammen mangler kartleggingsresultat på Artskart. Det er bare en registrering av kvartbekkasin fra 2016 i området. Trolig er damområdet såpass preget av jordvannsmyr at det kommer ut som naturtype uten rødlisting. Dermed blir det lite registreringer av hva slags natur det dreier seg om og hvilke arter som bruker området. Når et område skal endevendes, som damområdet, så bør det gjøres en god kartlegging av arter, slik at det lettere kan etterprøves.

For å bygge en alpinbakke trengs det omfattende planering, Et lag med 20-25 cm med kunstsne tilsier at hele arealet må flates ut. Det vil bety at all vegetasjon i området vil bli ødelagt, noe som igjen vil gå utover biologisk mangfold

Virkninger på klima

I plandokumentet kan vi lese at utbygger har som mål om å bruke mest mulig miljøvennlige produkter med minst mulig klimautslipp. Dette er selvsagt positivt. Dessverre er ikke dette nok til å kunne kalle utbygginga et miljø og klimavennlig prosjekt.

Økt reisevirksomhet har til nå ofte blitt oppfatta som positivt. Men verden har oppdaga de siste åra at reiseliv krever energibruk, forbruk av energi har i stor grad negativ virkning på klimaet

Hvis vi skal klare å løse klimaproblemene må vi reise mindre. Økt reisevirksomhet må derfor komme på minussida i regnskapet for dette prosjektet. Vi ser ingen måte å kunne kompensere for dette. Følgelig må en si nei til prosjektet. Et levelig klima er viktigere enn en restaurant på Sulafjellet.

Snøproduksjon som er en del av prosjektet er energikrevende. Forbruket av strøm i Møre og Romsdal er større enn produksjonen, og det er ingenting som taler for at dette vil endre seg vesentlig de nærmeste åra. Et eventuelt økt forbruk av energi, i form av strøm på Sulafjellet vil ellers føre til at tilsvarende energimengde ikke lenger er tilgjengelig som erstatning for fossilbasert energi andre steder. Snøproduksjon kan ikke ha prioritet når en skal rasjonere med den energien vi har tilgjengelig.

Løsninga for vannforsyning til snøanlegget er ellers basert på pumping av vann. Det gjør tiltaket enda verre. En del av massen som skal flyttes for å gi plass til et vannvolum er myr, og myr som graves i slipper ut karbon. Når en fjerner en myroverflate, fjerner en samtidig naturens fabrikk for å samle karbon og myra vil slutte å binde opp CO₂. Banken er borte, og det er ikke lenger mulig å levere inn nye innskudd av karbon. Prosjektet med vanddammen vil derfor ha negativ virkning både ved anlegg og i all framtid..

En restaurant plassert på en fjelltopp vil hver eneste dag bruke større ressurser enn en restaurant i bysentrum. Virksomheten trenger vann som må pumpes opp, og en del av gjestene må nok på do, og da er det noe som skal ned. I tillegg vil råvarer måtte fraktes opp og avfall ned.

Avsluttende kommentarer

Et av argumentene til Flakk-gruppen for å bygge Gondol på Sulafjellet er at dette vil skaffe kunder til butikkene på Devold-fabrikken. Det hevdes nærmest at en Gondol er tvingende nødvendig for å opprettholde aktiviteten. Spørsmålet vi da må spørre er: Er det riktig å ofre store naturområder for å redde et kjøpesenter?

Vi registrerer også at Flakk-gruppen setter inn store ressurser for å skaffe støtte til utbygginga. Det er viktig huske at vanlige turgåere ikke har langt på vei samme ressurser som Flakk-gruppen har for å fremme sitt syn. Det har heller ikke dyr og planter på Sulafjellet.

Dessverre ser vi ofte at økonomiske interesser blir prioritert framfor hensynet til natur. Resultatet er at vi i Norge mister uberørt natur hver eneste dag.

Naturvernforbundet vil derfor oppfordre politikere i Sula kommune til å prioritere hensynet til natur framfor økonomiske interesser. Vi er sikre på at et nei til Gondol, vil være et vedtak som framtidige generasjoner vil takke dem for.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Ålesund og omegn

Louise Thoresen

Lokallagsleder

Yngve Birkeland

styremedlem